

# פניני קודש

לאור תורתו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

יצא לאור על ידי מערכת "מסילות באור החסידות" שע"י מכון אור הצפון דחסידי בעלזא

לעילוי נשמת הרבני החסיד המפוראר מוהר"ר ר' מנחם שמואל חיים בן הרה"ח ר' אפרים ז"ל פריעדמאן

## א ווארט אויף די פרשה

### תשובת "בן נכר" בשברון לב - מעלה עמה את תשובות בני"ש שלא נתקבלו

**ומיד בן נכר לא תקריבו את לחם אלקיכם... כי משחתם בהם מום במ לא ירצו לכם** (ויקרא כב, כה). **וברשי"י** "לא ירצו לכם - לכפר עליכם".

ידוע המעשה שסיפר כ"ק מרן מהרי"ד זי"ע, שפעם נתאחר הבעש"ט הק' להכנס לתפלת נעילה, ובמוצאי יו"כ סיפר לתלמידים את פשר איחורו, כי היה יהודי שהתרחק מכור מחצבתו עד שהתנתק כליל ולא זכר כלום מיהדותו, ובליל יוה"כ ראה אנשים הולכים לבית הכנסת, והחל להזכר קצת מיהדותו, אך השכיח את הזכרונות לאלתר.

כך חזרו ונתעוררו זכרונות אלו בקרבו במשך כל יום הקדוש, עד שכאשר פנה יום נשבר לבו בקרבו לשברי שברים, ורץ לבית הכנסת לתפלת נעילה, והתפלל מתוך בכיות נוראות ומתוך חרטה ותשובה כנים ואמיתיים מעומקא דליבא.

והבעש"ט הק' זי"ע העיד, שעל ידי תפלתו נתעלו המוני תפילות בני-ישראל שלא נתעלו במשך השנה, כי היה אז עת רצון גדול מאד, ולכן רצה להתפלל יחד עמו. לפי זה יש לומר בדרך רמז, שכאשר ה"בן נכר" שנתכרו מעשיו לאביו שבשמים מביא קרבן בבית המקדש בלב שבור ורצוץ, יש לו ג"כ כח זה להעלות על ידי תשובתו את תשובתם וכפרתם של המוני יהודים שנדחו רח"ל ולא נתקבלו לרצון לפניו יתברך.

ולכן היתה התורה צריכה להשמיענו, כי אף "בן נכר" זה, אם הוא מביא קרבן עם מום, "לא ירצו לכם - לכפר עליכם", כי כשהקרבן עצמו אינו כתיקונו, לא תועיל שברון לבו להעלות גם את תשובתו וכפרות בני-ישראל שעדיין לא נתקבלו, "כי משחתם בהם מום במ לא ירצו לכם".

(סעודה ב' תשלט)

### הדרך להנצל מחולאים - זבחת הרצונות והתאוות בלתי לה' לבדו

**וכי תזבחו זבח תודה לה' לרצונכם תזבחו** (ויקרא כב, טו). חז"ל אמרו (ברכות ה, ב): "אם רואה אדם שיסורים באים עליו יפשפש במעשיו". ויש להבין, מה יועיל פשפוש המעשים כנגד יסורים?!

הביאור בזה הוא, כי היסורים והחולאים נובעים מכך שהנשמה אינה חשה בנוח בתוך הגוף, והיא רוצה לצאת משם, וחולי הנפש גורר בעקבותיו חולי הגוף.

סיבת רצונה לצאת משם היא, בגלל שאינה יכולה לסבול את הגוף ההולך אחר ההבל ועושה מעשים שאינם הגונים, ולכן היא חפצה להתנתק ולהפרד הימנו.

ברם, כשאדם מפשפש במעשיו ומתקנם, הריהו גורם בכך שהנשמה כבר לא תתרוצץ לצאת מן הגוף, וממילא הוא נפטר מיסורי וחולאי הגוף.

זהו מאמר הכתוב: "וכי תזבחו זבח תודה לה'" על חולי שנתרפאתם ממנו (שהו אחד מהארבעה הצריכים להודות ברכות נד, ב), "לרצונכם תזבחו", עליכם לזבוח את רצונותיכם שיהיו בלתי לה' לבדו, כי אלמלא כן, יש חשש שהחולי יבוא שוב, מחמת הנשמה שתשוב להתרוצץ כדי לצאת ממאסר הגוף.

(סעודה ב' תשמז)

### עבודת 'תמים' בימי הספירה - לכל אחד כפי מדרגתו

**וספרתם לכם ממחרת השבת... שבע שבתות תמימות תהינה** (ויקרא כב, טו). **ובמדרש** (ויקרא כב, א): "תני רבי חייא, אימתי הן תמימות בזמן שישראל עושים רצונו של מקום".

מדרגת "תמים" יכולה להתפרש בשני אופנים: א. "תמים" בלי מום. ב. "תמים תהיה עם ה' אלקיך".

אם "תמים" מתפרש כפירוש הראשון, בהכרח אנו עוסקים בבעל-מום, מחמת חטאיו, שעבודתו היא לתקן את מומיו ולסלקם, ולהפוך ל"תמים בלי מום".

ואילו אם "תמים" מתפרש כפירוש השני, הרי זה שייך גם באדם השלם, שאין בו מום כלל וכלל, ואעפ"כ הוא יכול להתעלות במעלות הדביקות עד למדרגת "תמים תהיה עם ה' אלקיך" שהיא מדרגת הדביקות הנעלית ביותר.

שני ענינים אלו מצינו בשבת קודש, כי כשהאדם הוא בעל-מום, ויש בו עבירות רח"ל, אזי יפה כח השבת להביאו למדרגת "תמים" כפירוש הראשון, כי מכח השבת "אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו" (שבת קיח, ב), ואילו כשהאדם הוא זך ומושלם, אזי יפה כח השבת להביאו למדרגת "תמים" כפירוש השני, דהיינו, להתדבק ביותרת הדביקות בשמא דקוב"ה (זוח"ב פח, ב).

הוא אשר דבר הכתוב: "וספרתם לכם ממחרת השבת... שבע שבתות תמימות תהינה", עבודת ה"תמימות" בימי הספירה כמותה כהשפעת השבת על האדם, כי בעלי-מום יטהרו באלה הימים מזוהמתם (כמו הבחינה של "מוחלין לו" בשבת), ובני-עלייה מושלמים יעלו ויתעלו למדרגת דביקות עילאית (כמו הבחינה של "שמא דקוב"ה" בשבת).

ועל כך אמרו רז"ל: "אימתי הן תמימות בזמן שישראל עושים רצונו של מקום", כי עבודת ה'תמימות' אינה דייקא כשישראל אינם עושים רצונו של מקום, ועליהם להגיע למדרגת "תמים - בלי מום" (כפירוש הראשון), אלא גם כשישראל עושים רצונו של מקום שייכת עבודת התמימות של 'תמים תהיה עם ה' אלקיך' (כפירוש השני).

(קידושא רבה תשמז)

## לפסח שני -

### הטמאים הרגישו משיכה להקרבת הפסח - שלשים יום קודם פסח שני

ויאמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרוע לבלתי הקריב וגו' (במדבר טו, ז).

יש לפרש בהקדם מה שמובא ב"אגרא דפרקא" (אור רב) בשם "אדמו"ר הרב הקדוש מורינו רבי מנחם מענדל [מרימנוב] זצוק"ל", אודות שגב מדרגת אברהם אבינו ע"ה ש"ל"א התנועע [אצל] שום אבר כי אם בהפקת רצון יוצרו, והנה הורגלו איבריו בכך עד ששום אבר לא רצה לעשות שום פעולה רק שיהיה בזה מצוה".

בדרך זו נוכל לומר גם בדין, כי אנשים אלו היו בעלי-מדרגה, ובהגיע הפסח הרגישו בלבם אש להבה להקרבת הפסח, אולם, מאידך גיסא, היו אבריהם כבדים עליהם, ומנעו מהם מלגשת להקריב הפסח.

לכן התמלאו פליאה על הסתירה בין משיכת הלב לבין נטיית האיברים, כי מצד הלב היה להם משיכה להקריב הפסח, ומצד האיברים היה להם מניעה מלהקריב הפסח.

על כך באה תשובת הקב"ה (במדבר טו, ז-יא): "איש איש כי יהיה טמא לנפש וגו'. בחודש השני בארבעה עשר יום בין הערבים יעשו אותו".

בכך נתיישבו שני הצדדים, כי האיברים מנעו מהם מלהקריב פסח ראשון, כי באמת היו אסורים בפסח ראשון, אולם, לבם כבר בער באש להבה להקריב הפסח, מצד שעמדו שלשים יום קודם חג הפסח שלהם, וכבר התחיל קדושת החג להתלהב בקרבם ברשפי אש להבה (ועל דרך שאמרו רז"ל [פסחים ו, א] אודות חובת לימוד עניני חג שלשים יום קודם החג).

(סעודה א' תשלט)

## קול רינה וישועה באהלי צדיקים

בחרדת קודש וברעותא וחרוזתא דליבא, הננו משגרים כזה ברכות מאליפות ונלכבות אל מול פני הקודש, רבא דעמייה מדרבנא דאומתיה, מורה דרבנו ומאיר נתיבותינו

## הוד כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

ולבנו פאר מקדושים  
הרה"צ ר' אהרן מרדכי שליט"א

להגל השמחה במעון הקודש

שמחת לידת הגין תחי'

בן הרב שלום ארי' צוויבל שליט"א

מרבנו כולל עיזן - ירושלים

צרופה ברכותינו בתוך ברכות רכבות אלפי ישראל, שיוכה רבינו שליט"א לרוב נחת דקדושה במדה גרושה מתוך שמחה שפע ברכה ובריות גופא, ולהנחותינו במעגלי צדק לאורך ימים ושנים טובים מתוך אושר וכבוד ושובע שמחות וכל מיני ברכאן דלעילא ולתתא. אכ"ר.

המברכים בחרדת קודש

מערכת "פניני קודש" - משנת קודש"

כשאדם מתקן את חלקו בחטא עץ  
הדעת - אינו צריך עוד לעבודת כפיים

נפקו [יצאו רבי שמעון ובנו מן המערה], חזו אינשי דקא  
כרבי זורעי, אמר, מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה, כל  
מקום שנותנין עיניהן מיד נשרף. יצתה בת קול ואמרה  
להם, להחריב עולמי יצאתם?! חזרו למערכתכם. הדור  
אזול איתבו תריסר ירחי שתא... יצתה בת קול ואמרה  
צאו ממערכתכם, נפקו, כל היכא דהוה מחי רבי אלעזר הוה  
מסי רבי שמעון, אמר לו, בני, די לעולם אני ואתה. בהדי  
פניא דמעלי שבתא חזו ההוא סבא דהוה נקיט תרי מדאני  
אסא, ורהיט בין השמשות, אמרו ליה, הני למה לך?! אמר  
להו, לכבוד שבת, ותיסגי לך בחד, חד כנגד זכור וחד כנגד  
שמור, אמר ליה לבריה, חזי כמה חביבין מצוות על ישראל  
(שבת לג, ב).

הנה לאחר החטא נתקלל אדם הראשון בקללת "בזעת  
אפך תאכל לחם" (בראשית ג, טו), ומיני אז זקוקים בני-האדם  
לעסוק במלאכת כפיים על מנת להתפרנס ולהביא לחם לפי  
הטף.

והנה, לכל אחד מישראל יש חלק בנפשו רוחו ונשמתו  
של אדם הראשון, וכאשר הוא מקבל על עצמו עול תורה  
בשלימות, הריהו מתקן בכך את החלק שלו בחטאו של אדם  
הראשון, וכאשר חלקו מתוקן בשלימות, שוב אינו זקוק עוד  
לקללת "בזעת אפך", אלא מלאכתו נעשית על ידי אחרים  
(ראה "מאור עינים" פר' יתרו).

לעתיד לבוא היא שלימות התיקון של חטא אדם הראשון,  
ומתוך כך, ישבו כולם בצוותא במנוחה נכונה, ללא עבודת  
כפיים, ואז יהא "ועמדו זרים ורעו צנאכם" (ישעי' סא, ה).

לפי יסוד זה מבואר בספרים הקדושים ענין השביתה  
ממלאכה בשבת קודש, כי בשבת קודש לא שולט הפגם של  
חטא עץ הדעת (מצד השפעת הדעת דקדושה המושפעת בה), ולכן לא  
שייך בה הענין של "בזעת אפך".

עתה יבוארו דברי הגמרא לנכון, כי רבי שמעון ובנו שקדו  
על תלמודם במערה, והיה נדמה להם כי על ידי תורתם כבר  
הגיעו לשלימות התיקון על חטא עץ הדעת, והעולם הזה  
כבר נהפך ממצב של "חיי שעה" ל"חיי עולם" - חיי נצח של  
הנאה ותענוג מזיו השכינה, ללא עבודת כפיים.

לפיכך לא היה ניהא להו לראות אנשים עוסקים בעבודת  
כפיים, ויצאו לטעון טוען על עסקם ב"חיי שעה" במצב כזה  
שהעולם כבר נהפך למצב של "חיי עולם" - חיים נצחיים.

לאחר שנצטוו לשוב למערה, הבין רבי שמעון כי רק  
חלקו שלו ושל בנו בחטא עץ הדעת באו אל תיקונם, ואילו  
חלקם של שאר ברואי העולם עדיין לא נתקן.

ולכן לאחר שיצא מהמערה בפעם השני, אמר לבנו רבי  
אלעזר: "די לעולם אני ואתה", כי רק אני ואתה נתעלינו  
למצב של "חיי עולם", ואילו שאר הנבראים עדיין אינם  
במצב כזה, ולכן הם עדיין צריכים לעמול ב"חיי שעה".

התבוננות זו גרמה לרבי שמעון שברון-לב, על כך שבני-  
העולם עומדים עדיין במצב מרוחק כל-כך, וחלקם בחטא  
עץ הדעת עוודו בעינו ללא תיקון כלל.

ברם, כאשר ראה את הזקן עם ההדסים כנגד "זכור"  
ו"שמור" נתישבה דעתו, כי אם אמנם בימי המעשה עדיין  
לא תיקנו את חלקם בעץ הדעת, עם זאת, בשבת הם  
מזוככים לגמרי מחטא זה, ולכן אינם עמלים בו בעבודת  
כפיים, ומתוך כך נחה דעתו.

(ל"ג בעומר תשמו)

פעם נסע אחד מנכדי הרה"ק הרבי ר' ברוך'ל ממעוזו ז"ע להסתופף בצל קדשו של כ"ק מרן מהר"ש ז"ע. בדרך  
נסיעתו היו לו הרבה עיכובים, פעם נשבר אחד מגלגלי המרכבה, ופעם מת אחד הסוסים וכיו"ב, ונשבר לבו בקרבו  
מעיכובים וקשיים אלו שנקרו לדרכו.

בבעלזא זכה לקירבה יתירה, וכאשר ניגש להפד במוצאי שב"ק, אמר לכ"ק מרן ז"ע שברצונו לשאול כמה שאלות,  
ואחת מהן היא: "מדוע היו לו כ"כ הרבה עיכובים בדרך?!"

אמר לו כ"ק מרן ז"ע:

"פעם היו מדפיסים בסידורים את שמו של הקב"ה ככתיבתו, משנתרבו הדפסות הסידורים, החלו לחשוש מביווי  
השם ח"ו, והחליטו שלא לכתוב את השם בשלימותו, ובמקומו יכתבו "שני יודי"ן, ולמה שני יודי"ן? כי כשיש חיבור  
ואחדות בין שני יודי"ן נעשה מזה שמו של הקב"ה".

הפטיר כ"ק מרן ז"ע:

"כשיהודי נוסע מעיר לעיר כדי להתקשר עם יהודי נוסף, אזי היצר הרע יודע את כח האחדות שיש בין שני יודי"ן, ולכן  
הוא מנסה למנוע זאת בכל כוחו, וזוהי הסיבה לעיכובים שהיו לך בדרךך".

(ז"ך אלול תשסד)

כאשר ייסד כ"ק מרן מהר"י ז"ע את החברה הקדושה "מחזיקי הדת", שלח מכתב אל הרה"ק ר' אברהם יעקב  
מסאדיגורא ז"ע על ידי שליח חסיד בעלזא, ובתחלת המכתב היה כתוב: "לכבוד ידידי" וכו'.

כשהתחיל הרה"ק מסאדיגורא ז"ע לקרוא את המכתב, וראה את המילה "ידידי", הפכו לצד השני, ולא רצה להמשיך  
בקריאתו, כי לפי מדת האמת שלו היה סבור שהביטוי "ידידי" אינו ביטוי אמיתי.

ביקש השליח רשות מהרבי לומר פשט במכתבו של רבו כ"ק מרן ז"ע, והרבי אמר: "נו, זאג".

ואמר: "איני אומר שכשיש שמחה בסאדיגורא - שמחים גם בעלזא, אבל כשיש צער בסאדיגורא - מרגישים זאת  
גם בעלזא בכל נימי הנפש".

נענה הרה"ק מסאדיגורא: "נו, אח לצרה", והמשיך בקריאת המכתב.

(שיחת קודש - אלול תשסג)

סיפר הרה"ק ה"מקור ברוך" מסערט-ויזניץ זצ"ל:

הרה"ק רבי מרדכי מראחמסטרויוקא ז"ע היה הראשון מבניו של הרה"ק רבי יוחנן מראחמסטרויוקא ז"ע שעלו  
מפולין לאר"י על מנת להתיישב בה.

בנו הרה"ק רבי פינחס מאוסטילא ז"ע רצה מאד לעלות לאר"י כדי לבקר את אביו, וסיפר לחותנו כ"ק מרן מהר"י ז'  
ז"ע כי בדעתו לנסוע לאביו לארה"ק לחג הפסח הבא.

באותה תקופה, לפני הנסיעה, דיבר כ"ק מרן ז"ע בכל לילה עם חתנו רבי פיניעלע אודות אר"י.

תחת אחד השיחים אמר: "פליאה היא בעיני, שאביכם בחר להתגורר דייקא בעיה"ק ירושלים, כי הלא מחמת  
הקדושה הגדולה השוררת בירושלים, גם הקליפה מתגברת לעומתה - בבחינת 'זה לעומת זה עשה אלקים' - לעורר  
מצה ומריבה בין תושביה, עד כדי שמחמת מציאות זו הוצרכו לקבוע תפילה מיוחדת 'הפורש סוכת שלום עלינו ועל כל  
עמו ישראל ועל ירושלים'".

"ולכן פלא הוא אצלי איך לא היה אביכם ירא להתיישב בירושלים".

(שיחת קודש - אדר א' תשס)

כמו שיש מצוה מיוחדת לכל יחיד ויחיד, שעבור מצוה זו ירדה נשמתו להאי עלמא, כך יש מצוה מיוחדת בכל דור ודור,  
שמצוה זו היא התפקיד העיקרי המוטל על בני אותו הדור.

כידוע פירושו של ה"ועם אלימלך" (פר' נח ע"ה פ' איש צדיק תמים היה בדורותיו בראשית ט, ט), על נח שהיה "צדיק תמים... בדורותיו",  
שידע את המצוה המיוחדת של דורו, ועל מצוה זו עמל ויגע להביאה אל תיקונה ואל שלימותה.

כאשר עלה כ"ק מרן ז"ע לארה"ק, אמר: "בדורינו אחר החורבן, המצוה המיוחדת היא, שמירת שבת, חינוך הבנים,  
וטהרת המשפחה".

והמבחן לדעת מהי המצוה המיוחדת הוא, לפי מדת התגברות היצר הרע באותו דור, כי כשהיצר הרע מטיל את כל  
כובד משקלו על ענין מסוים, סימנא מילתא היא שענין זה הוא התפקיד של אותו דור.

והנה, בדורינו מתגבר היצר הרע ביתר שאת בענין "קדושת יוסף הצדיק" ובענין "מחלוקת ושנאת חנם", ששני ענינים  
אלו - "ברית" ו"שלום" - הם תרין רעין דלא מתפרשין (עי' זוח"ג נקטו, ב, "ראשית חכמה" שער הקדושה פרק יז).

מזה ניתן לשפוט ולקבוע, שהתפקיד המוטל עלינו בדורינו הוא, לתקן שני ענינים מיוחדים אלה, להתחזק בקדושת  
יוסף הצדיק, ולקעקע מחלוקת ושנאת חנם ממחנינו.

(קביעת שיעור - קיץ תשמו)

טורו זה נודע ע"י יחידיו הרה"ח ר' יצחק אייזיק פריער שליט"א  
לעילוי נשמת אביו החסיד הנפלא המפורסם תלמידי נשתי. אש קודש לבעלזא ר' אלכסנדר ב"ר אברהם צבי ז"ל פריער

<p>תורתנו והוקרתנו נתונה לידידינו שתרמו מרובם להצלת הוצאת גליון זה</p>	<p>הרה"ח ר' הערש לייב שווארץ שליט"א ברוקלין לרגל שמחת אירוסית בתו עב"ג החתן חיים שלמה ג"ץ בן הרה"ח ר' יחזקאל אסטרייכער שליט"א - ברוקלין במזל טוב ובשעה טובה ומוצלחת</p>	<p>ברכת מזל טוב חמה ולבבית מסורה בזאת לידידינו הרה"ח ר' שמשון ברוך שליט"א - ירושלים המתמסר תמיד בלוג' חפצה להצלת הגליון לרגל שמחת הולדת בתו במזל טוב ובשעה טובה ומוצלחת בכבוד והוקרה: המערכת</p>	<p>הרה"ח ר' אהרן בר"מ שיף שליט"א - אשדוד לרגל שמחת אירוסית בתו במז"ט ובשעט"מ</p>	<p>לזכות הילדה פייגא הענטשע בת מלכה לרפואה שלימה במהרה</p>
<p>לעילוי נשמת הרה"ח ר' ברוך ב"ר אברהם מרדכי ז"ל מרת ביילא בת הר"ר אהרן זאב ע"ה שווארץ</p>	<p>לעילוי נשמת העסקן הדגול הרה"ח ר' אברהם יהודה ב"ר ישעיהו עקיבא ז"ל פינר</p>	<p>הרה"ח ר' אהרן בר"מ שיף שליט"א - אשדוד לרגל שמחת אירוסית בתו במז"ט ובשעט"מ</p>	<p>לעילוי נשמת הרה"ח ר' אהרן בר"מ שיף שליט"א - אשדוד לרגל שמחת אירוסית בתו במז"ט ובשעט"מ</p>	<p>לעילוי נשמת הרה"ח ר' אהרן בר"מ שיף שליט"א - אשדוד לרגל שמחת אירוסית בתו במז"ט ובשעט"מ</p>